

Forfatter: Torfæus, Thormod

Titel: BREV TIL: Magnusson, Arne FRA: Torfæus, Thormod (1701-12-03)

Citation: Torfæus, Thormod: "BREV TIL: Magnusson, Arne FRA: Torfæus, Thormod (1701-12-03)", i *Arne Magnussen - Brevveksling med Torfæus (Þormóður Torfason)*, Nordisk Forlag, s. 355. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991698-000-shoot-L0019916980000138.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Arne Magnussen - Brevveksling med Torfæus (Þormóður Torfason)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

TORFÆUS TIL ARNE MAGNUSSON. [Stangeland] 3. december 1701. AM. 285, fol., s. 116 — 19. Ásg. Jónssons hand.

Beklager i spøgende form, at han ikke véd, hvor han skal søge A. M., og fremhæver, at det sidst modtagne brev (af 24/9) ikke har indeholdt svar på hans forespørgsler — han kunde fristes til at tro på sjælevandring, da også biskop Tord (Torlaksson) havde den vane at glemme hvad han skulde svare på. Beklager, at A. M. har indløst og tilsendt ham de breve, som var ankomne til ham efter hans afrejse. Forudsætter, at Series bliver færdig i hvert fald til nytår, og anfører hvad han på latin vil skrive til oversekretær Vibe desangående, samt giver anvisning på, til hvem eksemplarer skal sendes. Sender Ásgeir Jónssons animadversiones til oversættelsen af Rolv krakes historie. Beder A. M. sørge for en forlægger til Gronlandia. Omtaler en kommission for Exc. Walter, som han har påtaget sig. Fremsætter kritiske bemærkninger om Arngrimssønnernes levetid m. m. Sender nu dedikation til Series, og antyder, at A. M. måske vil finde den heri indeholdte tak for vidtløftig.

Thil archivsecreterer Arnas Magnuss. af 3. Xbr. 1701.

Monfrere, glædeligt nytt aar!

Þad fær hann, þo jeg eigi at leita effter honum i himnariki, enn ef i purgatorio verdr þad dapurt nog, i einhvorri ma hann vera, því echert bref hefi eg fra honum sidan 24. 7br., sem hingat kom 22. 8br., utan svar upa nödvendugar saker, sem jeg skrifadi honum fra Helsingør at lata mig vita: hvorier voru giord ir til riddara, og at tala med amptmand Muller um hvad resterer sem mer tilfellr effter Asu ¹, því jeg sagde honum

23*

s. 356þar um til forna at gefa fullmacht til Sr. Rasmus Lauritzsen ¹, som Monfr. þo eigi approberadi, enn nu hleypur tiden, saa at fae jeg nu eigi straxs svar og rad, verdr þad forseint sidan. Hefdi Mag. þodr verid daudr firir þrim hundrad aarum, hefdi jeg kannast her vid metempsicosin ²; hann kastadi brefum, þa hann hafdi lesid, mundi þa echi neitt, þa hann svaradi þar uppa. Jeg skrifade Monfr. til fra Gamle Hellesund, iche lenge effter jeg kom fra Helsingør, þad var hripat i hast; seinasta af 3. 8br., þa hafdi jeg medtekid hans bref og þar innan i þau lappa bref, sem hann leisti fra Stafanger, sem hann matti hafa latid ganga til baka, sidan jeg var burt; hann visse jeg giorde echi med þeim, og echi giora þar daabel omkostning, elligar og kasta paa ilden, þo hann leisti þau; þar sendi hann mer og þær archer, sem þo mest voro þrychtar, fyrr enn eg for, og let alt effter um Ragnar lodbroch, sem jeg visse eigi annat enn hann hefdi latid fylgia med, enn nu kann eg eigi lesa meir enn eg hefi fengit, þetta kann eigi storum peningum at muna, er þo ohagnadarsamt og onaudvendigst. Monfr. lofode mer og so vid skilnad strax at skrifa mer til, þa hann hefdi fengit professit, nu pichist eg vita, at annathvert mun hafa ordit um þad, afslag eda admission; hvort heldr er, ætti eg jure amicitiae þad at vita, þo get eg þess til, þad muni vera clart, og oska til luchu. Jeg pychist sia, at Series muni echi hafa ordit ferdug til Michaeli, og mun Monsr. Libe og hann vera komnir i annad accord, so hun yrði ferdug til nytt aar, kann ske og þa þad, sem er effter fra Gorme, fylge med under odrum title, so sem Accessit Tractatus de introducto Christianismo in Daniam et gestis quibusdam Haraldi Cærulidentis et Sveni Admorsæ barbæ ³, eda odru þvilliku, og þa kæmi nu til nytt aar rett til passa Series ad levera Regi, og vilde jeg Hr. Obersecretarius Wibe offereradi hana. Enn þad þordi jeg eigi at skrifa, því jeg veit eigi, utan Monfr. haffve dispenserat ödruvis þar i, og kinne honum þad at forþoknast, því skrifa eg honum nu til soleidis: Cum verosimile videatur (neque non certi quid in tanta distantia defmire possum) principio novi anni exiturum in ⁴ publicum librum jam diu in officina calcographica prælis lassatum, qui Series Regum Daniæ inscribitur, R. M. consecratum, providendum statui, ut simul cum illos. 357 exemplari, quod per amicum meum Arnam Magnæum T. Exc. meo nomine humillime exhibendum destinavi, hæc quoque epistola ad Te perveniat. Jeg excusera, at jeg hefi eigi fyrr skrifad honum til, því jeg vildi heldr hafa skrifad med skipum fra Bergen, sem burt voro, þa jeg hafde bod þar um. Enn siden þad hafi glapt, hafi jeg sokt þa occasion, at brefit mætti koma fram med bokinne, sem jeg meinte yrde leverud til nytt aar. So bid eg Monfr. vilde lata binda exemplar til jofurs i flöyel, hin onnur i fransch bind, sem honum synist nödvendugt jeg gefi ministris, enn þau þurfa eigi morg at vera, sidan jeg a echi morg, og er eigi sialfr til stede. Greiffven ¹ vænti eg eigi at hafa eitt, Hr. Tott ² veit eg eigi, min herre Moth og Britenov verdr eitt at sendast under minu nafni, med excus, at jeg eigi kann skrifa honum til firir fiarska; skal og hans Exc. Sested ³, Plessen ⁴, Walter ⁵ hafa eitt, og ma ske Dose ⁶, þa ser Monfr. þar um, Lett ⁷ og Nefve ⁸ om so synist, og kann þar til takast aluneradur prent papir, þar so synist, eda sidan jeg er burt, þa kann ske eigi requirerist so mikid, þetta alt i Monfr. disposition; hann vilie sialfr leggja peningana ut, skal fa þa i gien til foraaret, lofe gud. Nu sendi jeg her med Asgeirs animadversiones um translationem i Hrolfs sogu kraka, jeg profitera paraphrasin; vilde Monfr. urgera uppa, at hun yrde straxs þrycht, þa væri þad vel, ef hun kæmi svo ut i vetr. Monfr. lætr mig vita, hvorninn hann er forlichtr med sira Jon; jeg trui Monfr. til allz godz, og þar med at hann giöre sitt besta at troda upa einhvorn Gronlandia, Just Eritropylus eda Monsr. Gerson ⁹, hvad raad hand fær, uppa þeirra egen omkostning og accord, med exemplaria og fri dedication. Um hitt stora opus hia Winding, þann fyrsta part, seer hann og til, eigi ma hann lengi liggia. Hans Exc. Walter (hvors fornafn og titel jeg bid Monfr. vilde lata mig vita) vilie hann anmelde min flittigste og demødigste hilsen; þad hann forlangede, læt eg heyra alla vegna um a Jederen, og Asgeir skal jeg sende i Feire [ɔ: Fiere]

sokn um jol, því Monsr. Johan Thorsen gaf mer þá anleding; er það at bekomme (sem jeg þos. 358tvila saa snart), skal eg ongva flid spara. Nu er um loca or Serie, sem jeg sendi Monfr. Sa af pag. 257, tekin af Hindluliodum collata cum pag. 261, se eg nu, at vel kann standa, effter sem disputerast, at Angantyr og Arngrimssynir hafi lifad langt effter Fridfroda tid, því þó perspicua Arngrimorum confusio observerist i Hervarar sogu og Originibus, þá verða þó bader langt effter Fridfroda og i badum stodum 6. fra Nor. Enn sem Hindluliod setia synchronum annars þeira Ottars heimska og rekia hans ætt til Finnalfs og Nors, og lata þá þó vera effter Sigurd Fafnisbana, Giukungu, og langt effter Jormunrek — Nota: allir komnir fra Jormunreki etc. —, þá verdr endiliga at concederast, at hyatus se i ætt Ottars, og mun Svanr inn raudi eigi vera Finnalfs son, heldr margir þar i millum. Pag. 262. 1. 15. bifellr hann Verelio, ad Arngrimus primus muni hafa verit Odino synchronus, enn af innlogdu ser hann, at einginn nær up til hans, og eingin up til Nors, utan þeir i Originibus standa, Svadi iotun socer ejus og fader hans Eysteinn, þeir na up til Snæs gamla; Solvi k[onung]r, sem nam Soleyar, hefr og verit firir Nor, Arngrimus effter hann, Alfo coævus¹. Jeg bid Monfr. vilde senda mer hinar archernar; ef allt er ennu eigi prentad, mun þó eigi langt verþa til, og því sendi eg honum vonum vara epistolam dedicatorem. Jeg veit hann er eigi mik[it] upa at specificera beneficia, og mun litil atqvædi þychia at þurfa soddan nad, enn jeg vil þacha það jeg aldrig kann bethala. Enn hitt veit eg eigi, hvornin falla mun, þar jeg hrosa rellunni þeirri i fyrri, því ser Monfr. þar firir; ef hans er fyrri clar, er vel. Monfr. vildi vera so godr og notera upa schedil það jeg bid hann um postvis, þá man hann það sidan. Doctor Sperling, assessor Laarentzsen og Hr. Peder Siv vildi han flittig heilsa firir mig, assessor hefur nog, hiner tveir bör exemplaria, hvorium sitt a prentpapir; jeg þarf hingat nochur og so upa gott papir, því þau örch, sem Monfr. sender mer, eru altid blondud. Mag. Rasch og Sr. Johan Torsen vilde hann flittugt heilsa. Torsen kunni vel kotra i cammer convolut eitt ord til min. Jeg legg þetta i cammer convolut, eigi odrúvis enn at Monfr. betalar, ef fordrast. Jeg skal clarera med guds hialp i vaar. Saa minnist jeg eigi meir. Asgeir leingist effter hans lofordi i seinasta brefi. Höyeste befalet etc.